

Sprawozdanie z działalności Muzeum Powstań Śląskich

za okres 1.01. – 31.12. 2020 r.

Orszak Trzech Króli

6 stycznia 2020 r. ulicami Świętochłowic po raz kolejny przeszedł Orszak Trzech Króli, który wyruszył spod kościoła ewangelicko-augsburskiego św. Jana Chrzciciela, gdzie zebrani wspólnie kolędownali przy ognisku i szopce. Trzej Królowie poprowadzili mieszkańców do kościoła pw. św. Piotra i Pawła, a następnie złożyli dary i pokłonili się Dzieciątku. Wieczorem tradycyjnie odbył się koncert noworoczny. Najpiękniejsze kolędy i pastorałki zaśpiewał zespół De Silvers.

28. Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy

12 stycznia 2020 r. Muzeum Powstań Śląskich wzięło udział w 28. Finale Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy przekazując na licytację zaproszenie na zwiedzanie ekspozycji muzealnej wraz z sesją fotograficzną i śląskim obiadem. Na parkingu odbył się koncert główny, licytacje i światelko do nieba. Zbieraliśmy także dobrowolne datki do orkiestrowej puszkki – udało się zebrać 729,65 zł.

Ferie zimowe

W czasie ferii zimowych (13.01. - 24.01.2020 r.) tradycyjnie już gościliśmy dzieci i młodzież na zajęciach tematycznych "Ferie w Muzeum". Do wyboru były zajęcia warsztatowe z zakresu:

- rekonstrukcji historycznej
- etnodizajnu „Tradycyjnie, ale na luzie”
- zajęcia ruchowe „Karnawał na Śląsku, w Polsce, Europie i na świecie”
- „Bał strachów”
- zajęcia ruchowo – logiczne „Planszówki duże i małe”.

W zajęciach wzięło udział ok.100 dzieci.

Projekcja filmu "Ubodzy Powstańcy, śląscy szeregowcy"

23 stycznia 2020 r. miała miejsce projekcja filmu "Ubodzy Powstańcy, śląscy szeregowcy..." zrealizowanego w ramach inicjatywy lokalnej przez 10. Harcerską Drużynę Żeglarską im. gen. Mariusza Zaruskiego.

- Premierowa promocja „Słownika Powstań Śląskich” Instytutu Badań Regionalnych Biblioteki Śląskiej, spotkanie z prof. Ryszardem Kaczmarkiem, dyrektorem Instytutu Badań Regionalnych Biblioteki Śląskiej
- Projekcja filmu „5 kobiet Sejmu Śląskiego” Stowarzyszenia „Szlakiem Kobiet” oraz spotkanie z pomysłodawczynią dr Małgorzatą Tkacz-Janik i reżyserami Kamilem Niesłonym i Maciejem Marmolą.

Majowe świętowanie

Z uwagi na panującą pandemię koronawirusa święto uchwalenia Konstytucji 3 Maja w tym roku obchodzone było w zupełnie inny sposób niż miało to miejsce zazwyczaj. W kościele pw. św. Piotra i Pawła odbyła się msza za Ojczyznę, a pod tablicą pamiątkową przy Muzeum Powstań Śląskich złożono kwiaty.

W sieci – inna niż wszystkie Noc Muzeów

Atrakcje tegorocznej Nocy Muzeów ze względu na pandemię koronawirusa zaprezentowano 16 maja 2020 r. w sieci. Jarosław Bełdowski, donator Muzeum i Jan Planta, kustosz naszego Muzeum opowiedzieli o ciekawych eksponatach, które nie są pokazywane na stałej ekspozycji i nie były u nas nigdy prezentowane. Robert Talarczyk oprowadził wirtualnie po Teatrze Śląskim im. Stanisława Wyspiańskiego w Katowicach, pokazując miejsca na co dzień niedostępne widzom.

Po dwumiesięcznej przerwie pokazaliśmy nowy eksponat tygodnia i obraz miesiąca.

Filmy dostępne są na fb i stronie internetowej Muzeum.

Muzeum ponownie otwarte dla zwiedzających

Od 16 marca do 17 maja 2020 r. Muzeum było nieczynne dla zwiedzających z powodu epidemii koronawirusa. Od 18 maja 2020 r. Muzeum ponownie otwarto dla zwiedzających w obowiązującym reżimie sanitarnym.

Lipcowe środy z historią

W okresie wakacji letnich Muzeum Powstań Śląskich zorganizowało kolejną edycję imprez edukacyjnych dla dzieci:

- Śląski plac wczoraj i dziś (zajęcia ruchowe z wykorzystaniem dawnych gier i zabaw)
- Tradycyjnie, ale na luzie (zajęcia plastyczne - warsztatowe z etnodizajnu)
- Opowieści z arsenału Powstańców Śląskich
(spacer po Świętochłowicach oraz wizyta w schronie bojowym nr 39. Obszaru Warownego Śląsk)

to wydarzenie. Tramwaj był oznakowany nr 100 (100. rocznica wybuchu II Powstania Śląskiego), oklejony na zewnątrz grafikami z historycznymi treściami o Powstaniach Śląskich i drodze Śląska do odrodzonego, niepodległego państwa polskiego. Każdy podróżujący otrzymał bilet edukacyjny do Niepodległej zawierający kalendarium Powstań Śląskich.

W Katowicach inauguracja obchodów 100-lecia II Powstania Śląskiego odbyła się 17 sierpnia 2020 r., dokładnie w 100. rocznicę zabójstwa dra Andrzeja Mielęckiego. W programie:

10.00 Konferencja „Rok 1920 w Katowicach. W setną rocznicę wybuchu II Powstania Śląskiego”, Muzeum Historii Katowic

11.00 Modlitwa oraz złożenie wieńców przy grobie Wojciecha Korfanteo, cmentarz ul. Francuska

11.30 Złożenie wieńców pod pomnikiem Wojciecha Korfanteo, plac Sejmu Śląskiego

12.00 Uroczyste sympozjum dla uczczenia bohaterskiej śmierci dr. Andrzeja Mielęckiego i rocznicy wybuchu II Powstania Śląskiego w Sali Sejmu Śląskiego:

* Rola i znaczenie II Powstania Śląskiego – prof. Zygmunt Woźniczka

* Andrzej Mielęcki – lekarz, polski działacz narodowy na Górnym Śląsku

– dr Jacek Kozakiewicz

* Lekarze na rzecz niepodległości – wybrane sylwetki bohaterów Powstań Śląskich

– film Śląskiej Izby Lekarskiej

14.00 Upamiętnienie 100. rocznicy śmierci Andrzeja Mielęckiego przy obelisku na ul. Warszawskiej 14, przemówienia okolicznościowe, złożenie kwiatów

14.30 Inauguracja podróży Tramwaju powstańczego do Niepodległej Katowice, przystanek Rynek/ Teatr Śląski

Projekt został dofinansowany ze środków Programu Wieloletniego NIEPODLEGŁA na lata 2017-2022 w ramach programu Dotacyjnego "Niepodległa".

Europejskie Dni Dziedzictwa Śląsk – droga do Niepodległej

W dniach 18 i 20 września 2020 r. Muzeum wzięło udział w corocznej akcji Europejskie Dni Dziedzictwa pt. Moja droga, w ramach której zorganizowano:

Bytom na trasie do Niepodległej – happening historyczny "W 100-lecie powołania Polskiego Komisariatu Plebiscytowego w Bytomiu", obejmujący aktywności dla szkół: warsztaty śpiewania z Grzegorzem Płonką, gry edukacyjne dla młodzieży szkolnej „Gramy w Powstania”, „Z Powstaniami Śląskimi w tle”, „Bytom 1919-1922”, prezentację wystawy Muzeum Powstań Śląskich „Śląsk – droga do Niepodległej”, wystawy plenerowej Muzeum Śląskiego „Wojciech Korfanty” oraz wystawy Muzeum w Sosnowcu "Zagłębie Powstań Śląskich". Ponadto odbyły się spacer po Bytomiu: Bytom w latach 1919-1922, Spacer z Wojciechem Korfantem po Bytomiu oraz promocja książki „Korfanty. Silna bestia”, której Muzeum jest partnerem. Promocję książki poprowadzili autorzy książki Barbara Szmatoch

Nagrody:

15.07.2020 r. I miejsce w kategorii Wydarzenie konkursu Wydarzenie Historyczne Roku 2019 za Obchody 100-lecia I Powstania Śląskiego – Muzeum Historii Polski

9.12.2020 r. Wyróżnienie Marszałka Województwa Śląskiego - Wydarzenie Muzealne Roku 2019 w kategorii Dokonania z zakresu inicjatyw edukacyjnych i popularyzacji dziedzictwa kulturowego za Obchody 100-lecia I Powstania Śląskiego

14.12.2020 r. Złoty BohaterOn w kategorii Instytucja

14.12.2020 r. Złoty BohaterON Publiczności w kategorii Instytucja

Wystawy czasowe:

8.12.2019 r. – 23.01.2020 r. Szopki sznurkowe – wystawa Jana Drechslera

27.01.2020 r. – 17.02.2020 r. Szolka Powstańca – pokonkursowa wystawa

19.02.2020 r. – 11.07.2020 r. 100-lecie świętochłowickich klubów sportowych „Śląsk Świętochłowice” i „Naprzód Lipiny”

20.07. – 31.07.2020 r. Oblicza handlu ludźmi – wystawa Policji

9.08.2020 r. – 20.09.2020 r. Wystawa Stowarzyszenia Polskiego Patchworku „Biało-czerwona”

25.09.2020 r. Wystawa fotograficzna Katarzyny Siwczyk „Jestem Ślązakiem, Jestem Ślązaczką”.

Publikacje wydane przez Muzeum Powstań Śląskich w 2020 roku:

1. Śląski Almanach Powstańczy – VI t.
2. Filmowa Encyklopedia Powstań Śląskich – V seria DVD

Granty:

- Filmowa Encyklopedia Powstań Śląskich – 5. seria
 - finansowana z Programu Patriotyzm Jutra przez Muzeum Historii Polski
 - okres realizacji 1.06. – 1.12.2020 r.
 - wartość projektu 60.065,30 zł
 - kwota dofinansowania – 47.000,- zł
- Śladami Soli ziemi czarnej – edycja IV
 - finansowana z programu NCK Kultura Dostępna 2020
 - okres realizacji – 1.09. – 18.12.2020 r.

- gry edukacyjne „Śląski plac wczoraj i dziś” – 3 instytucjom

Udzielenie licencji na wykorzystanie archiwaliów do wydarzeń dedykowanych

100. rocznicy wybuchu II Powstania Śląskiego w okresie od 01.01. do 09.10. 2020 r.

– 14 instytucjom:

1. Instytucja Kultury Ars Cameralis Silesiae Superioris – Katowice, wizerunki cyfrowe muzealiów do wykorzystania w wydawnictwie albumowym, poświęconym 100. rocznicy wybuchu Powstań Śląskich.
2. Stowarzyszenie „Szlakiem Kobiet” – Katowice, fragmenty Filmowej Encyklopedii Powstań Śląskich do realizacji filmu opowiadającego o 5kobietach – posłankach na Sejm Śląski.
3. Instytucja Kultury Ars Cameralis Silesiae Superioris – Katowice, wizerunki cyfrowe muzealiów do wykorzystania w wydawnictwie albumowym, poświęconym 100. rocznicy wybuchu Powstań Śląskich (uzupełnienie).
4. Śląski Kurier Wnet – Katowice, wizerunki cyfrowe muzealiów do wykorzystania w materiale dotyczącym katastrofy w Szybie Zimnola w Świętochłowicach w 1884 roku.
5. Instytut Pamięci Narodowej oddział w Katowicach, wizerunek cyfrowy odznaczenia do wykorzystania w infografice dotyczącej II Powstania Śląskiego w ramach projektu edukacyjnego OBEN Katowice.
6. Pan Piotr Łach – Biskupiec, wizerunek cyfrowy plakatu z okresu plebiscytu, do wykorzystania na wystawie „Setna rocznica plebiscytu na Warmii, Mazurach i Powiślu z perspektywy Biskupca”.
7. Instytucja Kultury Ars Cameralis Silesiae Superioris – Katowice, wizerunki cyfrowe muzealiów do wykorzystania w celach informacyjno – projektowych i promocyjnych w ramach projektu „Obchody rocznicy stulecia wybuchu Powstań Śląskich” – oklejenie pojazdu EZT typu Elf.
8. Poczta Polska Spółka Akcyjna – Warszawa, wizerunek cyfrowy muzealium, do wykorzystania na potrzeby wydania znaczka, koperty FDC, datownika oraz folderu w ramach emisji „Powstania Śląskie”.
9. Telewizja TVS – Katowice, fragmenty Filmowej Encyklopedii Powstań Śląskich do realizacji programu „Kopalnia Historii. Nasza droga do Niepodległej. 100-lecie Powstań Śląskich”.
10. Gminne Centrum Kultury, Sportu i Turystyki – Godów, wizerunki cyfrowe muzealiów do wykorzystania w bezpłatnym miesięczniku gminy Godów, we wkładce historycznej poświęconej 100. rocznicy wybuchu II Powstania Śląskiego.